

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Mødedokument

A6-0367/2007

8.10.2007

BETÆNKNING

om anmodning om en stillingtagen angående Gian Paolo Gobbos immunitet og privilegier
(2007/2014(IMM))

Retsudvalget

Ordfører: Diana Wallis

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE	3
BEGRUNDELSE	5
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	9

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS AFGØRELSE

om anmodning om en stillingtagen angående Gian Paolo Gobbos immunitet og privilegier (2007/2014(IMM))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til anmodning om en stillingtagen angående Gian Paolo Gobbos parlamentariske immunitet fra dommeren ved det indledende retsmøde ved retten i Verona (Italien) i forbindelse med straffesag nr. 81/96 R.G.N.R, hvorom der blev givet meddelelse på plenarmødet den 18. januar 2007,
 - der har hørt Gian Paolo Gobbo, jf. forretningsordenens artikel 7, stk. 3,
 - der henviser til artikel 9 og 10 i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter samt artikel 6, stk. 2, i akten af 20. september 1976 om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet,
 - der henviser til De Europæiske Fællesskabers Domstols domme af 12. maj 1964 og 10. juli 1986¹,
 - der henviser til artikel 68 i Den Italienske Republiks forfatning,
 - der henviser til artikel 3 i den italienske lov nr. 140 af 20. juni 2003,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 13,
 - der henviser til betænkning fra Retsudvalget (A6-0367/2007),
- A. der henviser til, at Gian Paolo Gobbo er medlem af Europa-Parlamentet, og at Parlamentet prøvede hans mandat den 15. januar 2007,
- B. der henviser til, at Gobbo - sammen med en række andre personer, hvoraf nogle er blevet identificeret og andre ikke - er anklaget for at have været medstifter af, ledet og deltaget i en paramilitær organisation med politiske mål kaldet "Camicie Verdi" ("Grønskjorter").
- C. der henviser til, at formålet med "Camicie Verdi" ifølge den italienske anklagemyndighed var at skabe en hierarkisk organisation, der var trænet i at foretage kollektive aktioner af voldelig eller truende karakter, og desuden blev brugt til at intimidere medlemmer af "Lega Nord"-bevægelsen, som modsatte sig de politiske direktiver fra dens ledere, og forhindre dem i at skabe intern debat i bevægelsen, og at den dermed bidrog til at gennemtvinge en bestemt politisk linje i "Lega Nord" ved at bringe enhver intern kritik til tavshed,
- D. der henviser til, at artikel 9 i protokollen om privilegier og immuniteter kun giver Europa-

¹ Sag 101/63, Wagner mod Fohrmann og Krier, Sml. 1954-1964, s. 483, og sag 149/85, Wybot mod Faure m.fl., Sml. 1986, s. 2391.

Parlamentets medlemmer fuld beskyttelse mod retsforfølgning i forbindelse med meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser, som de foretager under udøvelsen af deres hverv,

- E. der påpeger, at deltagelse i en uniformeret sammenslutning af halvmilitært tilsnit, som øjensynlig gav indtryk af, at den ville søge at nå sine mål gennem trusler om eller faktisk magtanvendelse, klart strider mod og er uforenelig med den rolle og det ansvar, der er knyttet til et parlamentarisk mandat, og derfor ikke kan betragtes som en legitim udøvelse af ytringsfriheden eller mere generelt som et led i folkevalgte parlamentarikeres normale udøvelse af deres pligter,
- F. der henviser til, at Europa-Parlamentets medlemmer i henhold til artikel 10 i protokollen om privilegier og immuniteter, som er den eneste bestemmelse, der finder anvendelse her, under mødeperioderne på deres eget lands område nyder de immuniteter, der tilstås medlemmerne af deres lands lovgivende forsamling,
- G. der henviser til, at medlemmer af det italienske parlament i henhold til artikel 68 i den italienske forfatning kun nyder immunitet mod strafforfølgning i forbindelse med meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser, som de foretager under udøvelsen af deres hverv, hvilket der ikke er tale om i dette tilfælde,
 - 1. mener, at parlamentarisk immunitet i henhold til artikel 9 i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter og, i det omfang den finder anvendelse, artikel 68, stk. 1, i den italienske forfatning ikke dækker de forhold, Gian Paolo Gobbo er anklaget for, og vedtager derfor ikke at beskytte hans immunitet og privilegier;
 - 2. pålægger sin formand straks at sende denne afgørelse og det kompetente udvalgs betænkning til de kompetente myndigheder i Den Italienske Republik.

BEGRUNDELSE

I. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

På mødet den 18. januar 2007 meddelte Parlamentets formand, at han havde modtaget en anmodning af 9. oktober 2006 fra Rita Caccamo, dommer ved det indledende retsmøde ved retten i Verona (Italien) i forbindelse med straffesag nr. 81/96 R.G.N.R., hvori Europa-Parlamentet blev anmodet om at tage stilling til, hvorvidt parlamentarisk immunitet finder anvendelse på de forhold, Gian Paolo Gobbo er anklaget for.

Formanden henviste sagen til Retsudvalget, som er det kompetente udvalg i henhold til forretningsordenens artikel 7, stk. 13, og artikel 6, stk. 2.

Ifølge den kompetente nationale domstol gik de primære punkter i det oprindelige anlageskrift mod Gobbo ud på, at han, altid i fællesskab med en lang række andre personer,

- a) havde begået handlinger, der sigtede på at ødelægge den italienske stats enhed gennem løsrivelse fra dens territorium af en nyoprettet stat kaldet "Padania", der skulle have en række repræsentative organer i forskellige lokaliteter med betegnelsen "regering" og "parlament" i "Forbundsrepublikken Padania", ligesom der skulle være en "officiel tidende" indeholdende "de padaniske institutioners retsakter";
- b) efter flere forsøg på at opnå international anerkendelse af denne nye kunstige statsdannelse havde udskrevet "padaniske valg" og opfordret alle italienske statsborgere med bopæl i Norditalien til at vælge repræsentanter til det såkaldte "padaniske parlament",
- c) havde udført handlinger, der sigtede på at ændre statens forfatning og den måde, hvorpå den udøver suveræniteten,
- d) havde været medstifter af, ledet og deltaget i en paramilitær organisation med politiske mål, kaldet "Camicie Verdi" ("Grønshjorter"), som senere fusionerede med en anden, mere kompleks organisation kendt som "Den Padaniske Nationalgarde" (GNP), der var organiseret i henhold til præcise regler for optagelse og rekruttering af medlemmer - som alle blev udstyret med uniform - og på grundlag af en række hierarkisk opbyggede territoriale enheder med særligt udpegede lokale kommandører, der havde strenge pålæg om at efterkomme instrukserne fra "lederen" eller dennes udpegede repræsentanter og aflægge regelmæssige rapporter om de foranstaltninger, der var truffet til at efterkomme disse instrukser; den pågældende organisation stod i tæt forbindelse med den politiske bevægelse "Lega Nord" og skulle bidrage til implementeringen og opnåelsen af bevægelsens erklærede politiske mål, nemlig oprettelse af nye statsenheder (og samtidig i visse henseender fungere som disses politi- og militærstyrker) ved at skabe en hierarkisk organisation, der var trænet i at foretage kollektive aktioner af voldelig eller truende karakter (selv om de blev fremstillet som et legitimt forsvar for rettigheder, der angiveligt var blevet krænkede) og desuden blev brugt til at intimidere medlemmer af bevægelsen, som modsatte sig de politiske direktiver fra dens ledere, og forhindre dem i at skabe intern debat i

bevægelsen, hvorved organisationen bidrog til at gennemtvinge en bestemt politisk linje i "Lega Nord" ved at bringe enhver intern kritik til tavshed,

Eftersom nogle af de andre anklagede i samme sag var medlemmer af det italienske parlaments to kamre, blev disse bedt om at fremkomme med en vurdering af, om de pågældende kun var fremkommet med meningsytringer som led i udøvelsen af deres parlamentariske arbejde, og om den (nationale) absolutte immunitet derfor fandt anvendelse.

Den 31. januar 2001 udtalte det italienske Senat, at de forhold, de pågældende var anklaget for, blot var "*et bizart forsøg på at henlede opmærksomheden på nogle politiske forslag, som indgik i normal parlamentarisk virksomhed*", og at de simpelt hen bestod af nogle "*uortodokse metoder til at gøre reklame for institutionelle aktiviteter*". Det konkluderede derfor, at eftersom "*disse opsigtsvækkende og demonstrative handlinger kun kan betragtes som den eksterne projicering af en politisk plan, som var fremført internt i institutionerne, og alene havde til formål at gøre denne plan mere synlig*", var alle de forhold, parlamentsmedlemmerne var anklaget for, dækket af absolut immunitet.

Som følge heraf blev alle de anklagede den 5. oktober 2006 frikendt med den begrundelse, at de forhold, de var anklaget for i punkt a), b) og c) i anklageskriftet (se ovenfor), ikke længere var at betragte som strafbare, og at de forhold, de var anklaget for under punkt d), delvis var faldet for forældelsesfristen. Ifølge den kompetente domstol drejer retssagen sig derfor nu udelukkende om det tilbageværende forhold under punkt d) i det oprindelige anklageskrift, nemlig overtrædelse af artikel 1 i lovdekret nr. 43/1948 (oprettelse af paramilitær organisation med politiske mål).

Den 7. marts 2007 vedtog det italienske Deputeretkammer, at de af dets medlemmer, som var involveret i denne retssag, fuldt ud var dækket af absolut immunitet, og at deres adfærd således var at betragte som led i den legitime udøvelse af deres parlamentariske mandat.

II. RELEVANTE BESTEMMELSER

Artikel 9 og 10 i protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter (herefter "protokollen")¹ lyder således:

Artikel 9

Europa-Parlamentets medlemmer kan hverken eftersøges, tilbageholdes eller retsligt forfølges på grund af meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser under udøvelsen af deres hverv.

Artikel 10

Under Europa-Parlamentets mødeperioder nyder medlemmerne:

¹ Protokollerne knyttet til de oprindelige traktater er en del af den primære fællesskabsret og har samme retlige status som selve traktaterne. Dommen i en sag vedrørende EF-tjenestemænds pligt til at betale ejendomsskat gjorde det klart, at en overtrædelse af bestemmelserne i protokollen udgjorde en krænkelse af de forpligtelser, der udspringer af traktaterne (dom af 24. februar 1988, *Kommissionen mod Belgien*, sag 260/86, Sml. s. 966).

- a) på deres eget lands område de immuniteter, der tilstås medlemmerne af deres lands lovgivende forsamling
- b) på en anden medlemsstats område fritagelse for enhver form for tilbageholdelse og retsforfølgning.

De er ligeledes dækket af immuniteten på vej til eller fra Europa-Parlamentets mødested.

Immuniteten kan ikke påberåbes af et medlem, som gribes på fersk gerning, og kan ikke hindre Europa-Parlamentets ret til at ophæve et af dets medlemmers immunitet.

Det er klart, at disse to bestemmelser udelukker hinanden gensidigt.

III. BEGRUNDELSE FOR FORSLAGET TIL AFGØRELSE

Som det fremgår af ovenstående, giver artikel 9 i protokollen om privilegier og immuniteter kun Europa-Parlamentets medlemmer fuld beskyttelse mod retsforfølgning i forbindelse med meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser, som de fremkommer med under udøvelsen af deres hverv,

Deltagelse i en uniformeret sammenslutning af halvmilitært tilsnit, som øjensynlig gav indtryk af, at den ville søge at nå sine mål gennem trusler om eller faktisk magtanvendelse, er imidlertid i klar modstrid med og uforeneligt med den rolle og det ansvar, der er knyttet til et parlamentarisk mandat, og kan derfor ikke betragtes som en legitim udøvelse af ytringsfriheden eller mere generelt som et led i folkevalgte parlamentarikers normale udøvelse af deres pligter. Protokollens artikel 9 finder derfor ikke anvendelse.

Hvad angår artikel 10 følger det af det forhold, at anklagerne mod Gobbo vedrører handlinger begået i Italien, hvor han var statsborger på det pågældende tidspunkt, at den eneste del af bestemmelsen, der finder anvendelse, er følgende: "*Under Europa-Parlamentets mødeperioder nyder medlemmerne: a) på deres eget lands område de immuniteter, der tilstås medlemmerne af deres lands lovgivende forsamling*".

Rækkevidden af den parlamentariske immunitet i Italien er meget lig den, der gælder i henhold til protokollen og som skal sikre, at EP kan fungere.

Artikel 68, stk. 1 og 2, i den italienske forfatning lyder som følger:

Artikel 68

Parlamentets medlemmer kan ikke anmodes om at redegøre for meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser under udøvelsen af deres funktion.

Uden tilladelse fra det kammer, som vedkommende tilhører, kan et medlem af parlamentet ikke underkastes visitation eller husundersøgelse. Ej heller kan et medlem af parlamentet anholdes eller på anden måde berøves sin personlige frihed, eller holdes varetægtsfængslet, medmindre der er tale om fuldbyrdelse af en endelig dom, eller hvis han gribes på fersk gerning under begåelse af en lovovertrædelse, ved hvilken varetægtsarrest er obligatorisk.

Med andre ord nyder medlemmer af det italienske parlament i henhold til artikel 68 i den italienske forfatning kun immunitet mod strafforfølgning i forbindelse med meningstilkendegivelser eller stemmeafgivelser, som de foretager under udøvelsen af deres hverv. Da der ikke er tale om noget sådant i Gobbos tilfælde, kan retssagen mod ham gå videre.

Det italienske parlaments konklusioner vedrørende den absolutte immunitets anvendelighed på forhold begået af dets egne medlemmer kan naturligvis på ingen måde være bindende for Europa-Parlamentet, der som folkevalgt lovgivende forsamling har absolut suverænitet til at træffe sine afgørelser.

IV. KONKLUSIONER

På grundlag af ovenstående betragtninger og efter at have hørt Gobbo og overvejet argumenterne for og imod beskyttelse af hans immunitet, konkluderer Retsudvalget, at parlamentarisk immunitet i henhold til artikel 9 i protokollen af 8. april 1965 vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter og, i det omfang den finder anvendelse, artikel 68, stk. 1, i den italienske forfatning ikke dækker de forhold, Gian Paolo Gobbo er anklaget for, og vedtager derfor ikke at beskytte hans immunitet og privilegier.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato vedtaget	4.10.2007
Resultat af den endelige afstemning	+: 10 -: 2 0:
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Carlo Casini, Bert Doorn, Cristian Dumitrescu, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Katalin Lévai, Hans-Peter Mayer, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Mogens N.J. Camre
Stedfortrædere, jf. art. 178, stk. 2, til stede ved den endelige afstemning	